

Perusopetuksen ja lukion lukuvuoden 2023-2024 työsuunnitelmat

Sivistyslautakunta 19.09.2023 § 108
1531/12.00.01/2023

Valmistelija

Sivistysjohtaja Kai Perttu, puh. 044 4294 314

Lukuvuoden 2023-24 koulutyö on Ylivieskan kouluissa alkanut rauhallisesti, tavanomaiseen koulutyöhön keskittymällä. Ylivieska oli valtakunnallisen huomion kohteena 23.8.2023, kun MLL:n organisoima valtakunnallinen Koulurauha julistettiin Ylivieskan Taanilan koululta. Ylivieskasta tapahtuman järjestämiseen osallistuivat Taanilan, Kaisaniemen, Ojakylän ja Raudaskosken koulun oppilaat sekä oululaisen Svenska Privatskolanin oppilaat. Pääjuhla striimattiin suorana lähetyksenä YLE Areenan kautta.

Ukrainan sodan seurauksena Suomeen ja Ylivieskaan tulleiden oppilaiden määrä oli koulujen alkaessa suurempi kuin edellisenä syksynä. Valmistavaan opetukseen on perustettu alakouluikäisille VALO-ryhmä, joka toimii Katajan koululla. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma valmistui keväällä ja on nyky muodossaan käytössä ensimmäistä lukuvuotta.

Lukuvuonna 2023-2024 koulujen toimintakulttuurin kehittämistä jatketaan mm. opetussuunnitelman arviointi- ja kehittämistyöllä (jatkuva prosessi), oppimisen ja kasvun tuen kehittämistyöllä (mm. NEPSY-toimintamalli, poissaolon portaat, käyttäytymisen tuen portaat) sekä koulun johtamisen kehittämisellä (mm. varajohtajat ja johtoryhmät). Opiskeluhuollon järjestämisvastuiden siirryttyä 1.1.2023 hyvinvointialueelle tulee palveluiden saatavuutta, vaikuttavuutta, käytössä olevia resursseja sekä palveluprosesseja arvioida.

Syksyllä 2020 alkanut kaikkia alakouluja koskeva NEPSY-hanke on edistynyt hyvin ja jokaiselle alakoululle on nimetty henkilökunnasta NEPSY-vastaava. Ylivieskan koulujen NEPSY-toimintamalli on saanut myönteistä palautetta myös alueemme ulkopuolelta – kouluilta ja terveydenhuollosta.

Lukuvuosi 2023-24 on kolmas vuosi, jolloin laajentunut oppivelvollisuus on voimassa. Oppivelvollisuus kattaa nyt toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuuden toteuttamis- ja suorittamistapoja on useita. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjän (kaupunki) näkökulmasta oppivelvollisuuden laajeneminen tarkoittaa opinto-ohjauksen tehostamista kahdeksannesta luokasta alkaen, perusopetuksen päättävän toisen asteen (tai vastaavan) koulutuspaikan vastaanottamista sekä opintojen aloittamisen seuranta ja tarvittaessa koulutuspaikan osoittamista. Valvonta- ja ilmoitusvastuut koskevat oppilaitos- ja kotikuntatasoja. Oppivelvollisuuden laajeneminen tarkoittaa myös koulutuksen, tarvikkeiden, materiaalien yms. ja tukipalveluiden maksuttomuutta.

Pitkään jatkunut poikkeuksellinen aika vaikuttaa lisänneen lasten ja nuorten henkistä pahoinvointia. Polarisoituminen kuvaa hyvin nykyistä tilannetta. Koulujen toimintakulttuuria on tarpeen kehittää osallistavaan suuntaan. Koulun tulee olla paikka, jossa jokainen lapsi ja nuori kokee tulevaisuuden kohdatuksi, kuulluksi ja ymmärretyksi. Tiedolla johtamista on tarpeen kehittää esimerkiksi kouluterveyskyselyn tuloksia hyödyntäen.

Lukuvuoden 2023-24 alkaessa yhteisopettajuus on vakiintunut monissa kouluissa osaksi arkea. Yhteisopettajuus mahdollistaa oppimistilanteisiin liittyvän joustavan ryhmäjaon, jossa oppilaiden erilaisuus oppijoina voidaan

ottaa perinteistä mallia paremmin huomioon. Uusien koulujen oppimisympäristöt on suunniteltu mukautumaan yhteisopettajuuden tarpeisiin, mutta perinteisempiin oppimisympäristöihin on löydetty ratkaisuita. Yhteisopettajuuteen kannustetaan myös tva-palkkioilla.

Lukuvuoden 2023-24 aikana Ylivieskan kaupunki järjestää esihenkilöille koulutusta, jolla halutaan tukea työyksiköiden toiminnan kehittämistä ja työhyvinvointia. Koulutuksessa on sisältöjä ja tavoitteita, joiden avulla esihenkilöitä tuetaan osallistavaan ja valmentavaan johtamiseen.

Koulujen johtoryhmän roolia ja tehtäviä on syytä korostaa osana osallistavaa johtamistapaa. Tavoitteena on, että jokaisella koululla on joko oma johtoryhmä tai koulu on mukana muodostamassa useamman koulun yhteistä johtoryhmää. Johtoryhmän jäsenelle osoitetaan myös toimintaan liittyvä vastuualue.

Osallistavan johtamisen ja toimintakulttuurin kehittäminen tulee nähdä pitempiaikaisena prosessina ja koulutuspalveluiden johdon tulee tukea, varmistaa ja resursoida sen etenemisen varmistamiseksi. Hyvällä osallistavalla johtamisella ja toimintakulttuurin kehittämisellä tuetaan koulussa hyvinvointia, koulunkäyntiä ja oppimista.

Aiemmin on myös linjattu, että johtaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen on useamman vuoden kehittämisen ja arvioinnin kohde tulosten seurannan ja varmistamisen vuoksi

Työnantajana koulutuspalvelut kannustavat osallistavan johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämiseen tva-palkkioilla.

Myös erillisrahoitetun hanketoiminnan avulla tuetaan koulujen toiminnan kehittämistä. Hankerahoitusta on saatu opetus- ja kulttuuriministeriöltä, opetushallituksesta ja Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolta. Lukuvuonna 2023-2024 koko perusopetusta koskevat päähankkeet ovat Tasa-arvon edistämisen hanke, koronan vaikutusten tasaamisen hanke, Erasmus-hankkeet, vaativan erityisen tuen hanke (koulutushanke), kerhotoiminnan kehittämishanke ja Harrastava Ylivieska-hanke. Koulutuspalvelut pyrkii hakemaan aktiivisesti toiminnan kehittämiseen soveltuvia hankerahoituksia.

Koulujen lukuvuoden työn järjestämistä varten tulee hyväksyä opetussuunnitelmiin perustuvat työsuunnitelmat. Työsuunnitelman tulee sisältää perusopetusasetuksen (852/1998 9§) mukaisesti selvitys:

1. opetuksen yleisistä järjestelyistä
2. opetukseen ja koulun muuhun toimintaan käytettävistä tuntimääristä
3. koulun johtajan, opettajien ja tuntiopettajien viikottaisista opetustunneista sekä heille määrätystä muista tehtävistä
4. koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta ja kerhotoimesta
5. muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Muita opetuksen järjestämiseen liittyviä asioita ovat mm. arviointi- ja kehityskohteiden kirjaaminen sekä opetussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät erityispiirteet ja -tavoitteet.

Yhteisiä arviointikohteita ovat:

1. Koulun johtaminen: Kuvaukset rehtorin/koulunjohtajan ja varajohtajan työnjaosta sekä johtoryhmätoiminnasta (oma koulu / koulujenvälinen yhteistyö)

2. Toimintakulttuurin kehittäminen: Kuvaus toimenpiteistä, joita on suunniteltu ja toimeenpantu johtamisvalmennuksen yhteydessä/jälkeen.
3. Pedagogiikan kehittäminen: Kuvaus koulun merkittävimmistä pedagogisista muutoksista, joita on suunniteltu ja toimeenpantu syksyn 2022 jälkeen.
4. Hyvinvoinnin kehittäminen: Oppilashuollon palveluiden saatavuus ja Kouluterveyskyselyn tulosten johdosta toteutetut toimenpiteet

Hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen ja lukion työsuunnitelmat.

Esityslistan oheismateriaalina on koulujen työsuunnitelmat sisältäen perustiedot koulusta, erityispiirteet opetussuunnitelman toteuttamisessa, suunnitelman koulujen ulkopuolisen toiminnan järjestämisestä sekä koulujen arviointi- ja kehittämisohjelman.

Esittelijä sivistysjohtaja Kai Perttu

Päätösehdotus Sivistyslautakunta

1. Hyväksyy laaditut koulujen työsuunnitelmat lukuvuodelle 2023–2024

2. Hyväksyy yhteisiksi arviointikohteiksi:

A) Koulun johtaminen: Kuvaukset rehtorin/koulunjohtajan ja varajohtajan työnjaosta sekä johtoryhmätoiminnasta (oma koulu / koulujenvälinen yhteistyö)

B) Toimintakulttuurin kehittäminen: Kuvaus toimenpiteistä, joita on suunniteltu ja toimeenpantu johtamisvalmennuksen yhteydessä/jälkeen.

C) Pedagogiikan kehittäminen: Kuvaus koulun merkittävimmistä pedagogisista muutoksista, joita on suunniteltu ja toimeenpantu syksyn 2022 jälkeen.

D) Hyvinvoinnin kehittäminen: Oppilashuollon palveluiden saatavuus ja Kouluterveyskyselyn tulosten johdosta toteutetut toimenpiteet

3. Hyväksyy, että sivistysjohtaja voi hyväksyä lukuvuoden aikana tulevat pienet työsuunnitelman muutokset, kuten kotimaassa tapahtuvan koulun ulkopuolisen toiminnan (retket) järjestämisen tai opettajan opetustuntimäärässä tapahtuvat pienet muutokset

Päätös Hyväksyttiin.

Asiantuntijoina kuultiin Kiviojan koulunjohtaja Kosti Lehtiniemeä (17:32-18:03), Kaisaniemen koulun rehtori Paula Hartikaista (18:04-18:21), lukion vs. rehtori Pekka Pieskää ja vs. apulaisrehtori Nina Hietasta (18:22-18:44), jotka esittelivät koulujensa työsuunnitelmat ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.